

ՆՅՈՒ ՅՈՒԹ, 6 ՀՊԻՒԽ, ԼԵՅԵՍ ՍԱՊԱՆ: Հունիսի 6-ին «Նյու Յութ Բայմուլ» ամերիկյան հեղինակավոր հրատարակախոս Ուիլյամ Աֆայերը գրել է, որ Պուտինը Բինարովին հետ բանակցություններում հաղթել է ստիլելով Բինարովին մեկ անգամ եւս ընդունել, որ միջուկային զինանոցների կրծաման դայմանագրերի առաջամա ամերիկական կառույց է հականիրիային դաշտամուրքան սահմանափակման համաձայնագրի հետ: Աֆայերի կարծիքով, դրանով իսկ Պուտինը կարող է ԱՄՆ-ի առաջա նախագահի ծեռեցը, որը ժամականութեն կարող է դաշտամուրք դրս գալ 1972 թ. դայմանագրից:

ԷՐԾ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՅՑ@ՅԱՒ ԷՐԾ ԵՇԿԱՐԾ

<http://www.ams.org/quarterly>

Հունիսի 9-ին ԱԺ արտահերթ նիս

Անդրանիկ Մարգարյանը կներկայացնի իր ծրագիրը

ՆԱՐԻՆԻ ՊՐԵՄԻՅՈՒՄ

Յունիսի 9-ին տեղի կունենա Առաքած Արտահերթ Եհու, ուր Վարչապետ Անդրանիկ Սարգսյանը կներկայացնի իր ծագիրը: Յունիսի 8-ին այդ ծագիրը կրամանվի խորհրդական պատճենահանձնության ժամանակ:

րանականներին, որոն արտահերթ նիստից 24 ժամ առաջ իրավունք ունեն ծանոթանալու դետական կարեւոր այս փաստաթթին: Ըստ կանոնակարգի, Վարչապետին դատավորությունը կարող է ն ուղղել միայն հարցեր, բնարկում, ելույթներ չենախատեսվում, սակայն տեսականորեն կարելի է ընդունել կառավարության ծրագրի ներկայացման հատուկ կարգ, այս դեմքում հնարա

Վոր կինի դասզգամավորական խմբակցություններին եւ խմբերին, ինչպես նաև անհատ դասզգամավորակցությունների քույլ տալ կառավարության ծրագրի վերաբերյալ ննարկումները ծավալելու:

Այսօր բաղաբական դիտողները
վերլուծելով Աժ ուժերի դասավոր
րությունը, նվազ հավանական են
համարում նման ընթացքը: Խորիշ
դարձնական բաղաբական ուժեր
ից միայն «Երավունք եւ միարա
նությունը» միանալակ կողմէ
կլինի կառավարության ծրագրի
բնարկումներ ծավալելուն, մնա
ցած խմբակցությունների դիրքորո
շումը բավական եւկիմաստ է:

ՀՅԴ-Ն գերադասում է հետեւել
դեղիների ընթացին եւ առաջ ընկ-
նել. ԱմՄ խմբակցությունում դե-
րաբաշխում է կատարվել, խմբակ-
ցության եւ կուսակցության դե-
կավար Վազգեն Մանուկյանը
լուս է եւ ավելի շատ բանակցու-
թյունների, քան իրադարձությունների մեջ է ինչուս
հանրադեմությունում, այնուս էլ
հանրադեմությունից դուրս, ի
մասնավորի Սոսկվայում: Միայն
դաշտամավոր Արշակ Սադոյանն
է անխնա բնադրատում կառավա-
րությանը: Կոմիկուսի դիրքորոշումը
եւս արմատական չէ:

Stu # tp 3

ԵՐԿՐՈՎՅԱ ԸՆԻՐԺԱՅՈՒՄ

ԱՆԿԱՐԱ, 6 ՀՈՒՆԻՍ, ՄՆԱՐ. Հունիսի
6-ի վաղ առավոտյան թուրքիայուն
6 բալ ուժգնությամբ երկրաշրջանը կ
գրանցվել, որի երիկենուրոնը գտն
վում է Անկարայից 100 կմ հեռավո
րության վրա: Խնչողի հաղորդում է
«Անտոլու» լրացվական զորքակա
լությունը, Վկայակոչելով երկրի
ՆԳԵ-ն, երկրաշրջի հետեւանով 2
մարտ օրինիկ: 7 օ. մերակութիւն է են-

Ալիեւը շարունակ ուղեցնում է նավթային դղղօջակը

բառու, ե շուրջն. լուզան Տապաւ: Կաստյան ավագանն արդեն աշխարհի նավքային խոռորդագույն տարածաշրջաններից մեկն է: Այս կարծիքն է արտահայտել Ադրբեյջանի դեկավար Նեյդար Ալիբեր Երեսարքի Բալկում «Կաստյան նավը եւ գագ-2000» միջազգային ցուցահանդեսի բացմանը: Միաժամանակ Ալիբեր համարես ներ է Ադրբեյջանի դեր, որը, ըստ նրա, աշխարհին բացեց կաստյան ծանծաղութիւ հարսությունը: Նա նաև ուշադրություն է դարձել նավի դաշտաների առկայությանը ծովի զազախտանյան համապատասխան, որոնի, ներ է նա, իութ նշանակալի են: Այդ համատեխնուն Նեյդար Ալիբեր չի բացառում, որ Երեւ նավքատարները՝ Բարու-Նովոօսիխսկ, Բարու-Սուլիսա եւ Բարու-Թբիլիսի-Ձեյհան, չեն բավարարի կաստյան նավքը համաշխարհային ռուկաներ փոխադրելու համար: Ադրբեյջանը, Յ. Ալիբերի տնօնամբ, դեմ չի լինի, եթ նավքատարների մասձված համակարգը տարածաշրջանից ընդլայնվի այլընտանիքային մայրուղիների շինարարության համար:

**ՕԵՀՆԻԱՅԻ ԼԵՇՆԵՐՈՒՄ ՌՀՆՀԱԳՎԵԼ Է
ԳՐԻՒՀԱՅԻՆՆԵՐԻ 6 Բազա**

ԽԱՆՎԱԼԱ. 6 ՀՈՒՆԻ, ՏՅԱՅԱ ՏԱՊԱՆ. ՉԵՂՆԻԱՅԻ ԼԵՅՆԱՅԻՆ ԾՐՁԱՆՆԵՐՈՒՄ ԴԱՅՆԱ-
ՅԻՆ ՈՒԺԵՐԸ ՀԱՐՈՒՆԱԿՈՒՄ ԵՆ ԽՈՆՉՐԱԺԱՎԱԼ ԳՐԺՈՂՈՎՐՅՈՒՆ ԾՆԴԵԲ ԱՅՍ ՏԵ-
ՂԵՐՈՒՄ ՄՆԱԳԱԾ ԳՐԻԱՅԻՆՆԵՐԻ: ԽՆԴՐԵՍ ԽԱՂՈՐԾԵԼ ԵՆ ՇԵՐԱԽԱՅԻՆ ԿՈՎԿԱ-
ՍՈՒՄ միացյալ զորախմբի մամլո կենտրոնում, ՎԵՐԺԻՆ ՕՏԵՐԻ ԾՆՔԱԳՈՒՄ ՈՌ-
ՍԱԿԱՆ ՄՏՈՐԱԲԱԺԱՆՈՒՄՆԵՐԸ հայտնաբերել եւ ոչնչացրել են 11 գրիայիննե-
ՐԻ, 6 բազաներ, 9 ճամբարներ, 4 թիվնածներ եւ գենիի ու զինամքերի 8
դահեսներ:

Սյուս կողմից, Չեչնիայի նախագահ Ալվան Մասիսադովի կառավարության արտգործնախարար Իբա Ամիենովը Վաշինգտոնում կայացած մամլո ասուլիսում հրադարակել է Չեչնիայում խաղաղ կարգավորման իրենց ծրագիրը: BBC-ի հաղորդման համաձայն, ըստ այդ ծրագրի, նախատեսվում է Չեչնիայում տեղադրել միջազգային խաղաղադարձ ուժեր՝ հրադարարի դայմանների կատարմանը հսկելու նղատակով եւ վարչակազմի ստեղծում Ուստասանի. Չեչնիայի ու Եվրամիության ներկայացուցիչներից: Մուկվան մերժել է այդ ծրագիրը:

Դեսղան Դրյուկովը ներկայացրեց Օուսաստանի նոր բարձրագույն կուրսը

երեկամ. 6 ԴոՒՆԻՄ. ՆՈՅՅԱԼ ՏԱՐԱ-
ՈՂԱՍԱՏԱՆԻ ԾՈՐ ԽԱՂԱՔԱԿԱՆ ԿՈՒՐ-
ՍԸ ԵՎ ՀԱՅ-ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԻՐԱՐԵՐՈՒ-
ԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՎԻՃԱԿԻՆ ՈՒ ԻԵԽԱՆՎԱՐՆԵ-
ՐՈ ԱԵՐԿԱՅԱԳԵՐԵԾ ՀՅՈՒՄ ՈՂԱՍԱՏԱ-
ՆԻ ԴԱՅԱՆՈՒԹՅԱՆ ԴԵՍՄԱՆ ԱՆՎԱՏՈՒՅԻ
ԴՐՅՈՒԿՈՎԾ «ԱՐԴԱՌՈՒՅՈՒՆ» ԴԱԾԻՆԻ
ԿՈՒՍԱԿցՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱԿՏԻՎԻ ԻԵ-
ԽԱՆԴԻՄԱՆԾ. ՈՐ ԿԱԶՄԱԿԵՐՄՎԵԼ Ե
ԻՒՆԻՍԻ 6-ԻՆ ԴԱյԱՍՏԱՆԻ ԴԵՄՈՒՐԱ-
ՏԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԳՐԱՍԵՆՅԱ-
ԿՈՒՄ:

Անատոլի Դյուկովը նշեց, որ Բորիս Ելցինի հեռանալով ավարտվել է մեկ խաղաքական համակարգից անցումը մյուսին, իսկ Վլադիմիր Պուտինի ՈՊ նախագահ ընտրվելով երկրի զարգացման նոր դարաշրջան է սկսվում: Տարեսկզբին սահմանվել է երկրի նոր ռազմական դոկտրինը, ըստ որի Ռուսաստանը կարող է առաջինը կիրառել միջուկային զենք եթև արտաքին ազրեսիայի դեմ այլ միջոցները սղառված են:

Առ հայեցակարգեր, որնն ներառում են ինչորս ռազմավարական, այնորս էլ բնադրահղանական, տնօսական, գիտական եւ այլ ոլորտներ:

Դայուսական Սեծ դայմանագրի առնչությամբ դեստանը շետքեց, որ դրա ուազմաքաղաքական կետերը համահունչ են կյանիի դահանջներին, եւ ներկա մակարդակը քավարար է, սակայն սնտեսական ոլորտը ետք է մնում: Խա հաղորդեց, որ ՉՌՆախագահ Արամ Սարգսյանի հետ իման առաջ է մղում մի ծրագիր, համաձայն որի հայկական եւ ուսական աղյանների տեղափոխման ուղիղ կապ է ստեղծվում Երկարուդային եւ լաստանավային ճանադարիներով. Վեցինը կատելու է Ազուի ծովի Կավկազ նավահանգիստը Փոքրին: Ծրագիրն ամբողջությամբ դատարան է եւ մնում է այն ֆինանսավորել անհրաժեշտ ընդամենը 5 մլն դոլար:

լու միջոցով հայկական գործարան
ների վերազորժակումը եւ տեսեց
որ Ոռւսաստանը շահագրղոված է
համազորժակցել հայկական քա-
խիչ ցանցերի սեփականաշնորհ-
ման հարցում, մատնանշելով հա-
կառես այս հանգամանեց, որ այդ
ցանցերը դաշտասպել են խորհր-
դային դեստանդարտների համա-
ձայն, եւ դրանից վերազինելու հար-
ցում ավելի փոքր կառիթավի կարիք
կլինի: Տա հայտնեց, որ դեմի Դա-
յաստան ոռւսական կառիթավ ներգ-
րավելու հարցում խանգարիչ հան-
գամանեց հարկային օրենսդրու-
թյան թերություններն են:

«Ուսաստանը շահագրգոված է կայուն եւ խաղաղ, կանխագուշակելի Կովկասով», հայտարեց Դրյուկովը. Որբես հայ-ուսական սեր համագործակցության ամենավառ օրինակ դեսպանը մասնանքց Թուրքիայի հետ Դայաստանի սահմանի դադարանումը հավասար բանակով հայ եւ ուս սահմանադարձի կողմից:

«Մենք շունենք ժաղավական կամֆ եւ
դարսասխանաւություն՝ զնահատելու
անգամ նախորդների աւշաւանքը»

99 p. պետքուղեի կատարողականը՝ կո՛ւժ,
ժեզ եւ ասում, կո՛վա՝ դու յսիր

կողմից, իսկ հոկտեմբերի 27-ի ողբերգական դեմքերից հետո այդ բյուջեն սրազեց Արան Սարգսյանի կառավարությունը։ Ահա բյուջե, որը երեք վարչատեսների թի տակով է անցել։ Դայեցակարգային տարբեր մասնությունն ունեցող գործիքների ծեսին բյուջեային այս կամ այդուն էլ վկերածվեց ոչ կժի, ոչ կուլայի։ Այսօր, երբ գործադիր իշխանության դեկը հանձնվել է 10-րդ վարչատեսի 11-րդ կառավարությանը, ո՞վ ոյեւ է դաշտախան տան նախորդ բյուջեի թերականացն եւ ամենակարեւոր բյուջեի հոդվածները խախտելու, իմա՞ օրինագանցության համար։

«Հաւկեսվուրյանն անվտահուրյուն հայտնելու իրավական հետեւանը կատարության հրաժարականն է, անվտահուրյունը, եւ կարեւոր չէ, թե որ կատարության, որովհետեւ անկախ վարչադրեներից՝ կառավարության գիծը նույնը է եղել։ Դաւկեսվուրյան նորատակն է զմահատել կառավարության աշխատանքը բյուջեի կատարման ուղղությամբ, եթե այդ աշխատանքը բացասական է եղել, առա դիմու է գտնել հեղինակներին, եւ ում դաշիճ է հասնում, դաշտն։ Բայց ինչ է տեղի ունենում 10 տարի։ Միաւներ սխալների ետևից են կատարվում եւ ոչ մեկին ոչ կետարքանի, հանդիմանանի խոս, ոչ էլ լուրջ դաշիճ չեն սահմանում։ Ես միշտ եմ համարում, որ հաւկեսվուրյունը բնարկվի ոչ թե ծեսական, այլ բովանդակային առունուլ։ Բյուջեների տարեկան հաւկեսվուրյունները վերուժական լուրջ աշխատանք են դահանջում, դա լուրջ փաստարույց է, որի մշակման վրա կառավարությունը մեծ աշխատանք է ծախսում, ինչ է սացվում, մի՞քս դատագամավորները դիմու է այն նետեն զգործը։ Մենք դիմու է դարձեն բյուջեի կատարման ընթացից, թե ինչպիսի լուծումներ են գտնել, ինչն է սխալ, ինչը միշտ, որովհետ սխալները գտնենք եւ միշտ ըստ աշխատակեն։ Եթե սա մենք չենք անում, հաւկեսվուրյունը դամում է անհմաս ժամակածառություն, եւ չեն ուզում ժամակածառությամբ զբաղվել։ Ազգի» առաջակող «Սիաս-

99 թ. բյուջեի կատարողականը ներկայացվել է դատավամավորների դատին, բայց ոչ դատավամավորներն էին նախանձախնդիր, ոչ էլ նախարարները: Բյուջետային ծանրությունը դարձյալ ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարարության ուսերին էր, թեև ժամանակացույցում նշված էր, որ կատարողականի նննարկմանը ներկա է լինելու վարչադես Անդրանիկ Սարգսյանը եւ ամենակարեւորը՝ դետական եկամուտների նախարար, սակայն, բացի Կենտրոնական բանկի նախագահ Տիգրան Սարգսյանից ու վիճակագրության եւ վեղուծությունների վարչության դես Ստեփան Մանուկյանից, ոչ ո՛չ լկամծեավ ըստեւ բյուջետային դատը զավարից: Օրենքի նախազծի դատունական ներկայացուցիչն էր զիյավոր զանձա-

ամիս որդան ԱԱՀ, որդան ակցիզ, որ-
դան շահութահարկ, մախսվճար...
ոյես է զանծել, աղա կարելի է, ըս-
ծաւակի, մի խանի ամիս թերակատա-
ռել մախսվճարենք խան մնացաւա-

թե մասնավորսներ կամ սսայցա-
այլ հարկատեսակներ, իսկ Վերում
գրանցել բավական զարմանալի գե-
րակատարություններ: Այսողեւ՝ 98 թ. բյու-
ջի կատարողականից, օրինակ,
հայտնի դարձավ, որ դեկտեմբեր ամ-
սին կառիչաւ հինարարության գծով
ժախսեց գերակատարվել են, թե
միամիտ դաշտամակորներին բվում
էր, որ դեկտեմբեր ամսաց ոչ մի կերպ
հնարավոր չէ համարել հինարար-
կան աշխատանքների համար ամե-
նաարդյունավետ ժամանակաշրջան,
քայլ կառավարության գնահատա-
կանն այդդիմին էր: Նման օրինակ-
ներ կարելի չեն են 99-ին, եւ
2000-ին: Իսկ գլխավոր գանձադե-
տը, փորձելով արդարանալ, դաշտա-
մակորներին հայտնեց, որ բյուջեն ըն-
դունվել է մեծ ուսացումով, ուստի ի-

Ինայած արդեն 6-րդ ամիսն է,
համամասնություններ չեն մշակել:

Կոնտրագրայի օգրու աղբյուր-եր եկամուտները թերակատարվում են, եւ բյուջեային զանձանակում գումար չկա, ֆինանսների եւ էկոնո-միկայի նախարարությունը, ի մաս-նակոր՝ զանձադեշտարանը, գայքակ-դուրյունների է ներարկվում դրամ ինչ-կա, իսկ դահանջատեր՝ աւ, ո՞ւ առավելություն տալ եւ ի՞նչ չափա-նիւներով։ Անուշը՝ ոչ գեղեցիկ աշ-երի։ Տարբեր հաշվարկներով զանձա-դեշտարանից բյուջեով հասանելի գումարները ստանալու համար համա-կարգին «որդես ընորհակալավճար» բողոքում են ստացված գումարի մին-չեւ 10 տոկոսը։ Դայաստանում դեռ ոյ-նի ցանկանում հստակ հաշվարկներ ներկայացնել եւ դարձել կոռուպ-ցիայի իրական դեմք։ Առավել հեշ-է կազմել օրենի տեսական նախագծեր, ստեղծել լրացուցիչ կոռուպցիայի դեմ դայդարող մարմին, որովհետեւ այս դարագայում կարող է մեծանալ կոռուպցիայից օգտվողների ցքա-նակը։ Ի հետեւանս՝ բյուջեի դեֆիցի-տը եւ ծեղվածները զնալով անուն են, իսկ միջազգային կազմակերպությունները՝ Միջազգային արժութային հիմնադրամը եւ Դամակախարհային քանուկը, այլևս չեն ցանկանում ֆի-նանսական փոկողակներ նետել։ Դա-կայտես որ Դայաստանի գովազ մակ-րոննեսական կայունությունը եւս ճամփ է սահեւ։

Եր Կենտրոնական բանկի նախագահ Տիգրան Մարգարյանն ի դատասիան դատավանակուրների ժողովով դնդեց, թե հանրապետությունում Վարչերի տրամադրման տոկոսն անընդհատ նվազում է, եւ այսօր արդեն 15 տոկոսն է, դատավանակուր Վարդան Ռուտանջյանն արձանագրեց՝ նվազում է ոռովհետեւ գործ անող լկա, ո՞ւ դյետ Վարկը, երեւ գործ չես անելու Տնտեսական ակտիվության անկումը ամենավտանգավորն է: Անա մի բանք անհայտներով հավասարում, որ հունիսի 9-ին կփորձի լուծել Վարչապետ Անդրանիկ Մարգարյանը ներկայացնելով իր կառավարության ժագիրը:

ԽՄԲԱԳԻՐՆԵՐԻ ՍԵՆՏԻԿԱՏԻ ԽԱՆԱԾԱԺՈՂՈՎՐԾԱԿԱՆ

Ահնիկան նախագահ Վերնուրդից Մղիկն Քարամը

Լիքանանի մայրավաղափց մեր թր-
թակիցը տեղեկացնում է, որ Վերջերս
տեղի է ունեցել այդ երկրում խիս-
ազդեցիկ խմբագիրների սենժիկա-

օաղահ տղթք Կասրիքիս:

Ընթացության դասին. Ընթառությի մաս Մոլեկուլար քարտը

Տի նախազակության ընտրություն։ Չայների բացարձակ մեծամասնությամբ նախազահ է Վերջնորվել ողջ արարական աշխարհում բազածանոք խմբագիր եւ մի շարժ թերթերի արտօնատեր Սըլիեն Քարամը, առաջիկա Յ տարվա համար։ Փոխնախազահ է ընտրվել Ոհադ Ղըբլիզը, բարտուղար Ուաժի Մազրուլին եւ գան-

րայր Խաիրին եւ Մանվել Գազանճյանը ընտրվել են խմբագիրների սենյակահ նախազակությանը կից տարբեր հանձնաժողովների անդամ։ Դիւցնենք, որ Պ. Աղքայանը խմբագիրն է ՈՒԿ դաւոնաթերը «Զարգան» օրաթերքի, Խաիրին «Խաիրի» սպառաթերքի, իսկ Ս. Գազանճյանը «Նոր կյանք» ամսագրի։

րայր Նաիրին եւ Մանվել Գազանճյանը ընտրվել են խնբագիրների սենյակաշի նախագահությանը կից տարբեր հանձնաժողովների անդամ։ Դիւցնեմ, որ Պ. Աղքայանը խնբագիրն է ՈԱԿ դատավորական «Զարթօնի» օրաթերթի, Նաիրին՝ «Նաիրի» առաջարկագրերի, իսկ Ս. Գազանճյանը՝ «Նոր կյանք» ամսագրի։

sunans

Թուակ ստանալու համար ճանադարձին
է դեսֆ փակել

ԿԱՊԱԾ. 6 ՀՈՒՆԻՄ, ՆՈՅԵԱՆ ՏԱՊԱՄ: Յունիսի 6-ի առավոտվանից կաղամճեց կենսաբույսակառուները մեկուկես ժամով փակել էին Երեան-Սեղրի ավտոճանապարհի կաղամճի հատվածը՝ դահանջելով վճարել իրենց 3 ամսվա թուակները: Կենսաբույսակառուների հետ հանդիպեցին Սյունիքի մարզպետը. ՆԳ մարզային բաժնի ղետը եւ դաշտնատար այլ անձինք: ԴՇ կենսաբույսակային հիմնադրամի մարզային վարչության ղետ Արայիկ Պարոնյանը խոստացավ, որ մոտ օրերս կվճարվի մարտ ամսվա թուակը, իսկ ընթացիկ ամսվա վերջում աղբի ամսվանը: Այս խոստումներից հետո կենսաբույսակառուները բացեցին ճանապարհը, որի վրա արդեն սկսել էին կուտակվել Իրանից եկող բեննատարները:

**Արկադի Ղուկասյանը շուտով դուրս
կգրվի հիվանդանոցից**

■ 2000 թ. հինգ ամսում սեփականացնորդված ծեռնարկությունների «փոր» օբյեկտների եւ անավարտ ժանարական օբյեկտների դիմաց մասը

վել է 563 մլն 534,8 հազ. դրամ: Ըստ
77 սեփականացնորհման նախարա-
րության և վայլերի, Վերջին մեկ ամ-
սում սեփականացնորհումից բյուջե է
մուտքագրվել 63 մլն դրամ: Սեփակա-
նացնորհված 15 ծեսնարկության հա-
մար հունվար-մայիսին վճարվել է ե-
տքերության մուծվել 315,16 մլն դրամ:
2 անավարտ օհնարարության օրյեկտի
համար մուծվել է 12 մլն դրամ և
236,37 մլն դրամ 22 «փոնք» օրյեկտ
ների համար: Վերջիններիս բայց սե-
փականացնորհման կենցաղսդա-
սարկման ոլորտի 7 օրյեկտները հասարա-
կական սննդի 6, վարձակալական
ծեսնարկության 5, ինչպես նաև ա-
ռեւտրական 4 օրյեկտ:

Առաջնահայտութիւն

«ԱՀԳ» ՕՐԱՄԵԹՐՈ
 Դաշտավայրեան թ Տաշի
 Քննադիր և հրատապիչ
«Ազգ» թերթի հրատապիչ խորհուրդ
 Երևան 375010, Պանայտեանի պատմական համալիր
 Հեռ. 562863, AT&T (3742) 151065,
 e-mail: azg2@arminco.com
Գլխադարձ Խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ՄԱՆՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՒՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Sport
ԴՐԱՅՅ ԶՈՐԵԱՆ / հեռ. 529353
Դամակարգչային
Ծառայություն / 562941
 Apple Macintosh
 համակարգչային օպերատոր
-Ազգ- թերթ
Յղումը «Ազգին» դարտապիր է
Սիրեց լին գրախօսում ու լին
Վերադառնում
-AZG- DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hranrapetouian st.
Կոմիտասի պող.

Ականազերծել Արշակուհի ՏՄՐԴՆ

The figure is a detailed map of Armenia and parts of its neighbors, showing the locations of ancient settlements and fortresses. The map is filled with small circles representing individual sites, many of which are labeled with Armenian names. Major regions are outlined and labeled: 'WESTERN ARMENIA' (ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵՐԵՎԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ), 'EASTERN ARMENIA' (ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵՐԵՎԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ), and 'ARTSAKH' (ԱՐՏԱԿԱՆ). A legend in the bottom left corner provides key information:

- Առաջնա ստեղծարկ (Main Settlement) - represented by a solid line.
- Երկարա ստեղծարկ (Long Settlement) - represented by a dashed line.
- Երկարա ստեղծարկը (Long Settlement) - represented by a double line.
- Առաջնա մուտքարկ (Main Gate) - represented by a thick line.
- Առաջնա պատմական բանալիք (Ancient Settlement) - represented by a small circle.

Ոչ միայն դատերազմի ընթացքում, այլև խաղաղության այս տարիներին Արցախում մի բանի հարյուր զինվոր ու խաղաղ բնակիչ է զոհվել ականներից: Այդ դեմքերը լուրջ մտահոգություն են առաջացրել, եւ ներկայումս աշխատանք է տարվում հնարավորին չափ ականազերծելու ԼՂԴ տարածքը: Բոլորովին վերջերս ԼՂԴ կառավարությանն առընթե ստեղծվեց ականների խնդրով գրադպոդ հանձնաժողով, որը գրադպում է տարածաշրջանում ականների, ոռութերի եւ այլ դայրուցիկ նյութերի, ուղամամբերի վճասազերծման հիմնական հարցերով: Դանձնաժողովի ծրագրում ընդգրկվել են, հիմնականում դրոֆիլականիկ աշխատանիների համար, Կարմիր խաչի միջազգային կոմիտեի Ստեփանակերտի գրասենյակը եւ «Դելուրասկ» անգլիական կառավարական կազմակերպությունը (որն իրականացնում է ականազերծման հիմնական ծրագիրը): Դանձնաժողովի կողմից մինչեւ այժմ կատարվել են 3.000 հեկտար տարածությունների մակերես ու ականազերծման աշխատանիներ: Սակայն դեռ մոտ 15.000 հեկտար ականաղավածք վասնագավոր տարածներ հավելված լուսումնասիրությունների կարի ունեն, որոնք հիմնականում վարելահողեր են, ծանաղարհներ, անտառային գոտիներ եւ գյուղատնտեսական տարբեր նշանակության հողատարածներ: Դիմնականում միջազգային գոտիները հաւաքի չեն առնված, եւ ներկա դրությամբ ավելի բան 3.000 տոննա դայրուցիկ նյու-

թեր, ականներ վնասազերծվել են:
1999-ին Արցախի տարածում
գրանցվել է ականների դայրյումի
31 դեմք, որից 12 զնի (5 երեխա),
2000-ին՝ 5 դեմք, որից 5 զնի եւ 7
վիրավոր:

«Ազգ» օրաթերթին տված է ԽՍՀ Սուլդիկ հարցագրույցի ժամանակ ԼՂՀ-ի կառավարության աշխատակազմի սոցիալական հարցերի բաժինի վարիչ, կառավարությանն առընթեր ականների հիմնահարցերով գրաղվող հանձնաժողովի ղեկավար Մելք Դակորջանյանը նշեց. «Դանձնաժողովը օգտագործելով բոլոր լրատվամիջոցները, մանրամասն բացատրություններ է տալիս ազգաբնակչությանը: Գյուղական համայնքներին բաժանվել է տեղանի նոր կազմված բարեկա, ուր հաւաքադիտելու նույնականությունը պահպանվելու համար ականաղատված տարածքները: Սակայն դեռ այդ բարեկանում է ճեզված չեն բոլոր տարածքները, ուստի խնդրվում է զգուշություն ցուցաբերել օտար տարածքներ մասնակիության համար հայտնաբերելիս: Կարսի խաչի աջակցությամբ արդեն դատարան է նոր աշակերտական հատուկ տեսրի նորությունը, որի երեսին տղագրված են ականների եւ դայրուցիկ նյութերի տիպերը, որդեսզի երեխաները եւ ավելի մոտիկից ծանոթանան վաճանգավոր մետաղներին, որոնց կարող են հանդիպել բոլորովին անսղասելի: 46.000 հաստղագվող աշակերտական տեսրեր անվճար կրամանվեն տարածաշրջանի բոլոր դպրոցների աշակերտներին»:

Պրն Հակոբքանյանը տեղեկացրեց նաեւ, որ ծովագի շրջանակներում թնակչության համար նկարահանվել են տեսայուժեներ, որոնք ցուցադրվում են տեղական հեռուստաշետությամբ: Բացի այդ դաշտասվել են բազմաթիվ կանխարգելիչ դաշտաներ, ոլականեր ու քաժանվել գյուղական դղոցներին: Մի խոսնկվ, կարարվում են դրոֆիլակտիկ միջոցառումներ, հատկապես երեխաների հետ, որովհետեւ վերջին շրջանում հիմնականում երեխաներն են անմեղ զոհ դառնում: Միջազգային Կարմիր խաչի Ստեփանակերտի գրասենյակը հանձնաժողովի հետ բժնադրել ու հաջողությամբ ցուցադրում է Տիկնիկային ներկայացումներ տարածաշրջանի դղոցներում, իսկ շատ ուժունեցող այդ ներկայացման տեսաժառանգվենը կտրամադրվի դղոցներին նշանական ուսուցողական ծրագիր անցկացնելու համար: Իսկ կրթության նախարարությունը միահնալով հանձնաժողովին, համատեղ քանիերով ստեղծել է մերողական ծեռնարկ, դղոցներուն ուսուցիչների հետ անցկացվել են ուրակավորման դասընթացներ:

Պրօ Հակոբքանյանը Վերջում ա-
վելացրեց, որ «Արցախի բոլոր հյու-
րանոցներում կա ականաղածված
տեղանիների խարեզի փոթքածակալ
նմուշը, որդեսզի բոլոր հյութերը
մինչեւ տարածաշանում ցըւլը-
զգույց լինեն, եթե ճանաղարհներին
երկարէ մասերի հանդիպեն, իսկ
հատուկ նշաններ տեղադրված տե-
ղանիներ լինեն»:

ԱՐՔԱՆԱ ՄԱԿԱՐ

Հունիսի 9-ին ԱԺ արտահերթ նիս

Ակհզը է 1
ՀԿԿ խմբակցությունում Խորեն Սարգսյանը եւ Նորիկ Պետրոսյանը հարվածային ուժի դեր են կատարում, սակայն հարվածային ուժ կիրառելուց հետ կոմունիստներն անմիջապես նահանջում են: «Օրինացերկիրը» թեր հայտարարում է, որ ինքը ոչ մի դրական սղասում չունի այս կառավարությունից, սակայն հարձակողական կեցվածքը բացառում է: «Կայունությունը» վարչադեմին խոստացել է միանվագ աջակցություն: «Դայաստանը» ամենախոցելի դիրքում է, այս խմբի ամենաղղմկու անդամ Ռուբեն Գետրոգյանի (Ծաղիկ Ռուբեն) անցյալի բացահայտման փորձերը դատարկավական եւ հարկային մարմինների կողմից վկայում են, որ «Դայաստանը» չի հանդին իմնոնուրույն ծեռնարկներ կատարել կառավարությանն անվասհություն հայտնելու ուղղությամբ: Գերեք համանման իրավիճակում «Միասնության» Անդրանիկ Սարգսյանին ընդդիմադիր Յժկ թերը Յժկ-6 ներկուսակցական խմորում ներում է, եւ դեռ դարձ չէ, թե ով դատարաս Յժկ-ում հստակ դիրքորոշում ունենալու: Կուսակցության ժաղավական խորհրդում կան դատավանակուներ, որոնք դեմ չեն Անդրանիկ Սարգսյանին ծառայություններ առաջարկելու: Պատահական չէ դատավանակուն Արմեն Դակորյանին օ

ηազնացության ոլորտում կարեւորագույն դաշտոն առաջարկելու մասին տեղեկության արտահոսքը:

Կարող են եղրակացնել, որ Անդրանիկ Սարգարյանն իր ծրագիրը կներկայացնի հարաբերական անդորր մթնոլորտում դիմագրավելով միայն անկախ դաշտամավորների ու «Իրավունք եւ միարանուրյան» հարվածներին: Սակայն այս հարաբերական անդորրը խարուսիկ է, ծրագրին վստահություն հայտնելուց հետո կսկսվի ամենավանգավորը: Դատակ բյուջե, որը դեմք է լցնել, բայց ինչողե՞ս, ո՞վ բույզ կտա իր հոգանու տակ գտնվող անձեռնմխելիներին հարկել: Իրազեկ աղբյուրներից «Ազգին» հայտնեցին, թե Աժ փոխխոսնակ Տիգրան Թորոսյանը դեմքեամուտների նախարար Գագիկ Պողոսյանին առաջարկում էր 18 մլրդ դրամ եկամուտ հավամել, այնինչ առավելագույն թիվը, որ հաջողվել է հավաել Վազգեն Սարգսյանի օրով ուրոշ 14 մլրդ եր: Գագիկ Պողոսյանը դնդում է, թե ինը կիավահի այդ 14 մլրդն... ժամանակը ցույց կտա: Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից գումար ակնկալելն իրատեսական է: Դժի եւ ՄԱՀ առանձնակը ցույց կտա: Միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունները այդ են աղացուցում. դեֆիցիտի ֆինանսավորման արտահին աղբյուրները եւս թերակատրվելու են:

Դարձալ իրաւանցոմ ու
զարգացումներ բենզինի ռուկայում

Մենազինի գների աճին նղաստեցին միանգամից երկու հանգանաներ միջազգային գների աճն ու մեկ տննայից զանձվող ակցիզի եւս 20 դոլարի բարձրացումը (մոտ 205 դոլարից մինչեւ 225): Դիշեցնենք, որ Վեցին 10 օրերի ընթացքում մեկ տոննա նավթամթերի միջազգային գները աճեցին մոտ 20 դոլարով ու սկսեցին տառանվել 365-375 դոլար: Եթե Լոնդոնի բորսայում մեկ տոննա նավթի գինը արդեն 378 լր. մասնագետները կանխատեսում են միջազգային գների աճ մինչեւ 400 դոլար: Այդ դեմքում ներկրողների ամենաղարզ հաշվարկները ցույց են տալիս, որ Դայաստանում բենզինի 20 լիտր կիասնի մինչեւ 6500 դրամ: Եվ դա այն դեմքում, եթե մեկ-մեկուկես ամիս առաջ դարձյալ միջազգային գների բարձրացման դաշտառով (եթե առավելագույն գրանցվեց մեկ տոննայի համար 342 դոլար) ուլկայի իրարանցումը հաղթահարելուց հետո ներկրողները (այդ թվում եւ Ա. Բաղդասարովը) հայտարարում էին, թե մինչեւ մայիսի Վերջը բենզինի 20 լիտր կիցնի 4800-4600 դրամ: Այդուես էլ եղավ, ապրիլ ամսին մոտ 20 օր գները կարծես թե կարգավորման միտուն ունեին, սակայն, ինչողես ասում են, ուրբարը շաբաթից ուու եկավ. դեռ Ա. Սարգսյանի կառավարության օրու, բյուջեն լցնելու «ազնիվ մատրություններից» ելնելով, մայիսի մեկից սահմանվեց մեկ տոննայի համար մոտ 225 դոլարի ակցիզ: Որուում կայացնողները չեին էլ կարող ենթադրել, որ դա կարող է դառնալ ուղաղահային, բանի որ գուգահեռաբար ու միանգամից կրածրանան նաեւ միջազգային գները:

Միջեւ: Ընդհանրապես, ըստ նրա, թենգինի հարկման մեխանիզմը դեմք է հսակեցվի: Դաշվարկված է, որ մանրածախ առեւտրականների կողմից մոտ 300 հազար դոլարի հարկ է կորչում, ինչը հարկման ոչ հսակ մեխանիզմի հետևանք է: «Ֆլեշի» կողմից առաջարկությունների փաթեթը է դատրասվում ու փոխանցվելու է կառավարություն, սակայն տեղ կիասնի՝ այդ առաջարկությունը, դրա բեզլարյանը վստահ չէ, բանի որ, ըստ նրա, մինչ այժմ ՀՀ կառավարությունները որեւէ կարեւոր որոշում ընդունելուց առաջ ստվորություն չունեն լսելու սվյալ ոլորտի առեւտրականների կածիքը: Նոր կածիքով, այնոիսի տղավորություն է ստեղծվում, որ կառավարությունում նստած են իրականությունից կրված մարդիկ, այլամես անցյալ տարվա օգոստոսից հետո այդուն հետեւղականորեն ու առանց հիմնավորումների չեր բարձրացվի ակցիզը կարեւուրազույն մի աղբանական էլեկտրոնային գումարները բյուջեի սննան հիմնական աղբյուններից են: Ակցիզի բարձրացումից ի վեր, եթե հասեց ամենաիրատեսական՝ 120 դոլարի սահմանը, բենզինի ուլկայում սկսվեցին դարբերաբար կրկնվող ուլկային իրավիճակները, գների տառանումներն ու նաեւ իրացման անկումը: Այսուես, «Ֆլեշի» սվյալների համաձայն, ամսեամիս բենզինի ներկրումները դակասում են 40-50 տոկոսով, բանի որ իրացումը ընկել է նույնամաս: Անցյալ տարի այս նույն ժամանակահատվածում հանրադեռնություն է ներկրվել 20-25 տոննա բենզին, այս տարի դրա մոտ կեսը: Ընդհանրապես, հունվարից մինչեւ մայիս բյուջեով նախատեսված 110

Բենգինի հայաստանյան ուռկայի մասին զնահատականներ «Միկա Արմենիայից» հնարավոր չեղավ ստանալ, դիմեցին մեկ ուժի ներկրողի «Ֆլես» ՍՊԸ նախագահ Բ. Բեզզարյանին: Պրա Բեզզարյանի զնահամարը, բենգինի ուռկան լիովին կխարիսվի, եթե ծեռ չառնվեն համարատասխան միջոցներ: Ըս նրա, ամեն ինչ տեղը կընկնի, այսինքն գոնե նախակին վիճակին կվերադառնա, եթե ակցիզը միանգամից 50-60 դոլարով կիցեցվի ու ստեղծվի նաև համամասնություն ԱԱԴ-ի ու ակցիզի տննայի փոխարեն ներկրվել է մոտ 60 տոննա, ինչը նշանակում է, որ բյուջեն այս մասով հաստա մի մեծ ծեղվածք է տալու: Մնում է հարցնել մի՞թե վերջին մոտ մեկ տարվա դառը փորձը իրա հաջորդած երեք կառավարություններին դաս չէվեց, որ միայն հարկերի բաժտացնամբ հարցերը չեն լուծվում ու բյուջեի մուտքերը չեն ավելանում: Իշխանությունների այս գործելառողը ոչ այլ ինչ է, եթե ոչ հանցավոր անտարերություն սեփական սնտեսության ու ժողովրդի նկատմամբ:

Թեւակոխելով երրորդ գումարման առաջին տարեղարձը, խորհրդաբանական ուժեց հերքական փորձության ժմին են կանգնած Անդրանիկ Մարգարյանի կառավարության կողմից գործունեության ժամկեր է Երևանացվելու:

Յետելիվ բանականությանը, դեմք է նորադիմ, որ ծագիրը նորարարական յի լինի, խնի որ այսիւ թե այնուս փառտարութքը դեմք է արտացոլի ՀՀ նախագահի ու «Միասնության» նախընտրական ծրագրերի հիմնային խնդիրները, ինչպես նաև Կազմեն Սարգսյանի կառավարության ծրագրային դրույթները, խնի որ սրան էլ են առաջ հաւաքել հիշյալ խնդիրների իրազորժման համար: Անացածք թելաղովելու է հոլովակի 27-ից հետո աղյուս բարդ ժամա-

Ըստ դեմք Արամ Սարգսյանի՝
կառավարության Երևանցը ըյու-
թին: Այսինքն, Երևան դրույամ-
հաստաց չի կարելի ասել, որ կառա-
վարության ծավագիրը տարգ մեծա-
մասնության «այս»-ն կվասակի:

Եթե սասա ըսրացը ոյայօսազկու-
վեր ընդդիմադիր ուժերի խաղաքան
սկզբունքայնությամբ, առակություն-
ներ չեն լինի: Սակայն ցավը երա-
նում է, որ եւկրի մքնուորց նորից կա-
րող է տղտուվել լոկ շահախնոյիր խա-
ղերի հետեւանով, ուր բանականու-
թյան ու խաղաքական ողջախոհու-
թյան հետև անզամ չեն գտնի: Թողենեմ
մեկնաբանության այլ աօիքների հա-
մար Յժկ-ի կամ մյուս խաղաքան ու-
ժերի ներկա տակվածից, այսու անդ-
րադառնալով միայն «արմատական»
ընդդիմադիր «Դայաստանին»:

ծակ մեծամասնությունը հատկացի երկրորդ փուլում բացեկաց կամ լուսաջայցեց Ուրեմ Բոլյարյանին: ԵԿՄ առաջնորդներից ոմանի անծեսում է նաև, որ Ուրեմ Բոլյարյանին անվերադարձութեան սատրում էր ԵԿՄ խօսկան առաջնորդ Վազգեն Սարգսյանը: Այս դաշտագյուղը «Հայաստանի» կարկառուն գործիչներ Մյասնիկ Մարտիրոսյանի, Ուրեմ Գեորգյանի, Մրգան Կետիկյանի կամ այլոց դիրքորոշումը որոշի չէ, բայց որ Երանի Վազգեն Սարգսյանի որոշումը կատարվել է: Եվ հակառակը, որոշումներ կատարելով, Երկրադարձական որոշ դեմքեր մտան «մեծ» Խաղաթականություն եւ զրադարձութեան խղաթականությամբ ինչն անծամբ այս դեմքերի համար խուզու ծեռքերում է: Ասածիս առում կիւառակեմ թեկութ Աժ Պատգամաճ պատճեան առաջնորդ Արմեն Մանուկյանը:

տակցարար մասնակցելով զարչախ
ի ուժային ծեռարկներին ընդու
ժողովրդի ազատատենչ դրորկումն
ին Եւկրորդ անգամ դիրք փոխելու շ
փազանց վաս է ընկալվում, այն
այն դեմքում, եթ ճամբարափոխու
րյունը որեւ ծանրակշի փաստա
հետև է պահպանականին:

Այդով չի դատաստարաբար կլուզու։
Այդովի չմատնանշեցին ոչ խ-
թի հայտարության մեջ, ոչ է ծ-
ղագրույցի ընթացքում։ Ամդագողոց
ու դարեսիկ ածական-գոյականներ-
քազմության մեջ ընդդիմադիր կե-
զածի դատաստությ համոզիչ չըվս-
ցին։ Կարելի է կոսիել, որ «հայա-
տանցինները» դգործ են հոկտեմբե-
ր 27-ի ոճրագործության նննության ը-
րացից, դարարացյան հիմնահարց-
ություն տարվող քանակցային գործե-
քացից ու «Միասնության» նախըն-
դունակ պատճեն կառավարման պետական

Ամեն ու իր մկանութ քազուկն է զուգադրում,
այդ թվում եւ «Հայաստանը»

Դահանջների բարդույթներով։ Ենթակա խորհրդարանական կուսակցությունների ու խմբերի կառավարությունում ներկայացված կազմից ու այն հանգամաններից, որ ծագրի հիմնային դրույթները մի անգամ չեն, որ Խնարկել են խորհրդարանականները, հաւաք առնելով նաև Անդրանիկ Մարգարյանի կատավարության կազմակորման խղանական դրդադատաները, ժամանակի սղությունը ու այլ մեղմացուցիչ հանգամաններ, ոյեւ եւ ենթադրել, որ ծագրի ընդունումը խոյզնութեանի չի հանդիպի։ Սակայն Ամ-ում վերերս զարգացող գործընթացները հակառակ եղանական տեղի են տալիս, ինչը իր հերքին կարող է բերել նոր ժամանակական հանգուցառութունների անհրաժեշտության։ Սասնավորացես նկատ ունեմ այն հանգանանքը, որ մինչ այժմ ՀՃԿ-ն տարակուտելի կեցվածի է տակամունք Անդրանիկ Մարգարյանի կատավարության հանդեպ։ Դան հակառակ արմատական խղանական ուժամբակ ուղարկելու առաջ առաջնական

հազար խոդիշության դեռ ստանձնեցին նաև «Խրավունի ու միքաբանություն» Խմբակորումը, «Դայաստան» նորաստեղ խոմքը: Մյուս կողմից, «Օրինաց եւկիրը» մեկ օնաշին, մեկ մեխին է խփում, իսկ Դայլումկուսը Վաղուց է աղացուցել, որ կոմունիստների ցին փլավ չի գցվի, մասնակցելով, օրինակ, սարդարադաշյան հայտնի որայմանավորվածությունների ընդունմանն ու կարգելով Լեռնիդ Դակորյանին նախարար, Խմբակորու-

Ասխոն դարձած այս ճշմարտությունը
մեկ անգամ եւս հաստատեցին խմբի
հայտարարությունն Աժ-ում ու առաջ-
նորդ Սյամինկ Սալիսայանի անցած
հինգաւաքի կայացած հանդիպումը
լրագրողների հետ։ Խնդրես հայտարա-
վեց, այսուհետ խմբի բաղադրական
դահլիճածից միակն է լինելու դայլա-
րել ընդդեմ «Սիամության» ու նա-
խազակի Ոորերս Բոլյարյանի։ Ի դեմ,
որն Սալիսայանն ընդգծեց հանգա-
մանը, որ ժամանակին ԵԿՄ-ն զան
ու եռանդ լինայեց Ոորերս Բոլյարյա-
նի հաղբանակն արդարությունուն հա-
մար։ Ըստ Մեկնարանության, դա ար-
վեց ոչ թե կեղծ լվեաբերիկներով
ձայներ հավաքելու միջոցով, այլ հա-
նողական մարդկանց լվեակելու Բո-
լյարյանի օգՏին։ Այսինքն Եւրաստա-
նուն արել են այն, ինչը եւ ուեսէ ի ա-
նոնին զանկացած թեկնածուի կողմ-
նակիցները։ Այժմ, ըստ որն Սալիսա-
յանի, խմբի անդամները «ընդունում
են մեղի բաժինն» «սիսաւ» նախա-
զակի ընթրության հարցում։

Անդրադասնալով «միայ» Խախա-
գահի հանգամանին, ասեմ, որ «Երկ-
րադաշտական ուժեղը» դատի ու ան-
դատի առիթներով ընդգծում են ի-
րենց մենաւորհային դերը Ռոբերտ
Բոլշարյանի ընտրվելու հարցում։ Սա-
կայն բվում է, թե Ներդրված լուսան
դրամի տեղ է հաշվարկվում, չգիտես
ինչու մոռացուրյան մատնելով այն
հանգամանից, որ ինչ թե շատ հայտնի
խաղաքական ուժերի ու հասարակա-
կան կազմակերպությունների ռազմա-

Հ թ որ 1995 թ. Աժ Շնուրույուններին մասնակցելով, մասնավորապես Ուրբեն Գետրդյանը հաջողության շխատավ: Ավելին, ՆԳ մարմինների ներգործությամբ նա փաստուն դուրս մղվեց Շնուրադայքարից ի նոյած ՀՀ-ի թեկնածու Ռաֆայել Պաղայանի հաղթանակի: 1999 թ. ննանատիր արգելմբ «Երկրադա» թեկնածուների համար չստեղծվեցին՝ դաշտամավոր դարձան բոլոր երանե, ովքեր «Միասնության» «Հողրորն» էին ստացել: Դիմա «Հողրոր» ստացածները «Միասնության» բաղաբան հակառակորդն են դարձել: ճամրագիտությունը մարգինալ ուժի հասկանիներից մեկն է: Այս ասիրով հիշատակեմ, որ Աժ-ի Երկրորդ նոսագրանի «Երկրորդ փուլում»՝ «Երկրադահօ» խորհրդարանական մեծամասնության կարգավիճակ ստացավ հենց ճամրագիտության ընորհիվ, դիրքավորվելով ընդդեմ «Հանրադեսություն» խմբակցության՝ այսինքն ՀՀ-ի ու նրա համախոհների: Եթե բաղաբան դաշտի նման վերածեւումը խաղաքական գործի Կազմեն Սարգսյանի խելիի ու ազդեցության մասին է վկայում, աղա ՀՀ-ի հավելված կազմոյի «Երկրադահական» նախդական դաշտի կազմում առաջարկում է այսինքն ՀՀ-ի անդամակցությունը կարելի է միայն մեկ անգամ բացատրել խաղաքական մոլորդյալի հանգամանելով, այսինքն՝ անդիտակցարք են ամրադնելու ՀՀ-ի մասամբ և համարությունը՝ ամենա

մից, բանի որ «Դայաստանը» անտեսունց ընդում է Կազգեն Սարգսյանը ու Կարեն Դեմիրճյանի ուղուն անժեղութեն հետեւելու իր նոյածակառուց վածուրյան մասին:

Ծեմ դասկերացնում «հոկտեմբեր 27-ի» գործի ննության ո՞ր զարգացումների դեմուն «Դայաստան» խորի անդամները քավարավածուրյուն կզային: Զիանգիրյանի առաջ նույած վարկածների համաձայն, դասկան այսաններն ազատազրկման եթե քարկեցին բոլոր նրանց, ում մատնաւել էին ննութերը: Դիեցնեմ նաեւ որ ազատազրկումների բնույթը միաւ շանակ չընդունվեց հասարակության կողմից: Բայց Զիանգիրյանը դմղուել, որ այդդեմ է դեմք հանրություն էլ համաձայնվում էր, իիմնվելու նաեւ այն փաստարկին, որ որոշում ոչ թե Զիանգիրյանին է, այլ՝ դասկան այսանի: Նույն դատական այս նոր այժմ գտնում է, որ կալանված ուրուց անձանց հանդեմ ննության ընթացքում ծեռ բերված նյութերը հսկողի չեն: Միզուցե «Դայաստանի երկրադաներն այլ կարծիքի են, սակայն, ի զարմանս, նեղացկոնի կերպած են ընդունել ոչ թե դատական այսանի հանդեմ, այլ՝ նախազարյանի: Ո՞ր աղացույցի ընորդիք էր հաստավել նախազարի ներազդելու հանգամանքը դատարանի վրա:

Զիանգիրյանի ննչական խսքի դատական այսանի խայլերին ըմբռունուկ վերաբերվեց և Ռոբերտ Քոչարյանը

ու «Միանությունը» որեւէ կերպ չնույստեցին որեւէ տնտեսական ծրագրի կատարմանը:

Ուզենք թե լուզես, զալիս ես եղրակացորյան, որ «Դայաստան» խմբը ընդդիմադիր կեցվածքը շինծու է Ստեղծվում է տապահություն, որ ընդդիմադիր կեցվածքի ընդհիպ խմբի դաշտամակորները ծգտում են մասնակի երեւացող խղաքական գործիքների շրջանակում, ժամանակի ողբերգությունում չմղվելով հասարակ մահկանացուների բանակ: Խև նման վտանգը առկա է թեկուզ այն դարձ դաշտառով, որ Սյասնիկ Մալխասյանը, Ուրբեն Գետրզյանը, Մակետիլյանը եւ այլ մինչեւ հոկտեմբերի 27-ը խղաքական դաշտին գտնվեանից հետո, խղաքական զարգացումներն էլ այլեւս դժվար թե նոյաստեն նման գործիքների խղաքական ու սնտեսական ինֆնահասաւումներ:

Սի այլ հանգամանք եւս... «Դայասանցի» ղազամավորները տնտեսական մարտաբեմում եւս իիչ բան չունեն կորցնելու, եթե խաղափական զարգացումների անհիմ խաղափակիրը ընթացի տանա: Ասել եմ ու կասեմ Դայասանը փոր երկիր է, մարդիկ երածատեյակ ազգի հին ու նոր «առաջնորդների» Վարք ու բարին: Այսուես որ խաղափական ընդդիմադիրները կեցվածք բոլոր առումներով նոյասունը է:

HOME-GROWN LOGGERS

«ՄԵՐ ԱՇԽԱՏԱՆՔԸ ՉՈՒՅԻ ԲԱԴՐԱԳՎԱԿԱՆ Է»

- Ներկայացեմ, խնդրում եմ: Խնչողիսի՝
դաշտուններ են զքաղեցնում Ալֆորվիլում,
Ֆրանսիական եւ հայկական ցքանակնե-

- Ծնվել եմ 1945-ին Պոլսում եւ մինչեւ 1970 թ. աղյօտ եմ Թուրքիայում: Սովորել եմ Ախրայան ու Ուրբես հոլեցով: 1976 ին որդես Ֆրանսիայի Խաղական ու ընակից մուսք եմ գործել Երկրի Խաղական կանք: Խախազահական ՌՊՀ Կուսակցության ամեամ եմ: 19 տարի աշխատել եմ, որդեսզի այդ կուսակցության դեկանա անդամը հասնել էլիզեթ Պալատ ու հանրապետության նախազահամանական ընտրվելով Վայ-դե-Մայնի կուսակցական դեկանակառության մեջ: 1995 թ. 5 արդու են առել Ալֆորվիլի Խաղական պատրիարքանի ընտրություններում եւ այսօր հայաւա այս խաղականական խաղական պատրիարքանի խորհրդական են: 1999 թ. սեպտեմբերին Շամկավագանական կուսակցության ատենադեմ ընտրվեցի Պայմանով, որ Մարտիլի, Լիոնի, Վալանսի, Վիեննի մասնաճյուղերն ի մի հավաքենու կենտրոնական բյուրո ստեղծեն: Պետք է հիշեցնել, որ Ալֆորվիլը միշտ է եղել է դաշնակցական-սոցիալիստ «Միջնաբերդ», հետեւարա RPR ու Շամկավագան լինելը բավական դժվար գործ է: Ուրեմն, վերոհիշյալ Պայմանն ընդունվեց եւ սկսեցիմ աշխատել զուտ խաղական գետնի վրա: Որքես ՌԱԿ-ի նախազահական Ֆրանսիայում, Պետք է ասեմ, որ մեր կուսակցությունը սփյուռք են UGAB-ի (Բայկական քարեզոնական ընդհանուր միություն) հետ, այնինչ մեր գործունեությունը լրիվ տարբեր է: UGAB-ը կրական, մշակութային ու քարեյրական գործունեություն է ծավալում մենք խորհրդական

թե՛ւ սերտուն համազործակցում են: Սեր նղատակն է Ֆրանսիայի բաղադրական կյանքում դեր խաղալ առաջմն PTP-UDF-ի հետ կա մուրց ստեղծելով: Ինչ նղատակներից է ուսմակա վար ազատական գաղափարականով երիտա սարդներին օգնել, որոխազի նույն գործեց Ֆրանսիայի բաղադրական աստղաբեզ: Դժբախ տարար, թե՛ւ այսօտ Ֆրանսիայում հայկական գործոցախը 450 հազար բաղադրա է հա վում, բայց եւ այսուհետև 5-6 Աժ դաշտամավոր ունենալու փոխարեն հազիվ թե հայկական ծագումով մի բանի տասնյակ բաղադրական գործիքներ ունի առանց միջամտության ազդու միջոցների: Այս իրավիճակի դաշտառը համա

- Ֆրանսիայում ու Գերմանիայում վերջեր մեծ ժամկան է սատել Եվրոպական մուն հիայի ընդդիմադիր ու դեմոկրատական ուժերի հետ Դայոց գեղասարանության ճանաչման համար: Այդուհի կազմերի ծիրում է, որ հունիսի 17-ին Ֆրանսիայի Սենատում տեղի է ունենալու մեկօրյա խորհրդաժողով՝ Թուրքիայից, Դայաստանից, սկիուլիցից հրավիրված գործիքների մասմակությանը: Եվ տես-

- Պետք է ասեմ, որ զիխավոր ղատճառներից մեկն իս ուամկավար դամայում, 1994 թ. Ռաֆֆի-Ներմն Արասի ծանրացնելը և Ռազզը Զարագոլուին եւ նրա տիկնոց Այշե Նորին, որոն իկ Թեօնոնի գիրը բարզմանելուց հետո բանտարկվել էին Թուրքիայում: Ինձ համար մինչ այդ անհավատավի էր, որ բուրժերի մեջ այդուիս անձնավորություններ կան... Վերջեւ, ապրիլի 24-ին, Մարտելի կոնգրեսի դալատում թուրք ու հույս Ընդդիմադիրներ Այի Երեսն ու Բյուզենք Գյուլը Ենրդություն խնդրեցին 1915-ին իրենց դադիրի գործած ցեղասպանության համար Եվրկա 1500 հայերից... Այսօր, մեր համազորակցությունը CRDA-ի (Դայկական սկզբունքի հետազոտությունների կենտրոն, Փարիզ) հետ շարունակվում է այս խիստ կարելոր հարցի ուսուց, որը մի տասնամյակ առաջ միայն անհավատավի էր բխում: Այսօր հաղորդակցության մեջ մենք, ինչուս AFD-ի (Ֆրանսիայի մամուլի դաշնակցություն), այսուս էլ Ֆրանսիական թերթերի հետ, որոնց ինչուս հայկան հարցի, այնուս էլ վերոհիշյալ Եվկիսոսության մասին նյութեր եւ տեղեկություններ են տալիս: Ուրախավի է, որ նախկին «հին գլուխների» փոխարեն այսօր այդ աշխատանքն առաջ են տանում Երիտասարդ տղաներ եւ մանականդ աղջիկներ, ինչը ցույց է տալիս բաղական հասունության եւ գործունեության ծավալը նոր սերնդի մոտ: Այսիսկ ժամանակաշրջանում ու հանգամաններում դեմք է գործի նաև մեր կուսակցությունը Ֆրանսիայում, մանականդ որ ղատճառական իրադարձություններով լի ճակատագրական օրեր են առում:

Սնկախ որեւ մեկի կամից,
դաշմության էջերում ան-
յափ կարեւոր տեղեկություն-
ներ ու փաստարդեր են դահղան-
վում: Նաեւ՝ ոզու դաշմագրությունն
է մօնում: Սա, անընչէ, բանաստեղծ-
ների մասին է, ոչ սովորական մահ-
կանացուների: Այսովուհի դաշմագ-
րություն է եղել նաեւ 20-րդ դարի
մեծագույն մասնակիներից մեկի՝ Իռ-
սիֆ Բրդուկու հետ կապված ամեն
մի յամեւացի:

Մի խանի տարի առաջ քանաստեղծ, Խոսիֆ Բրոդսկու հայերենի առաջին բարգմանից Շանը Ակրտյանը մեր խմբագրած «Կեսպիւթ» թերում

Երբ ազատում ես քոլոր շղթաներից

Ի՞նչի՞ք բռնպակում կարդում ենք հայերենով

Տղաքեց Լենինգրադի ժողովրդական դատարաններից մեկի դատավարության մեջ նիստի արձանագրությունը, դատավարությունը, որի ժամանակ հանդես եկող ամբաստանյալը դարձադես «որոշարույժ» համարվեց, խնդիր սովետական որեւէ հիմնարկում չէր աշխատում, իր գոյությունը դահում էր մոր բռնակի և «ինչ-որ բարզմանությունների» միջոցով (անհերթ՝ բացատրություն սովետական դատարանի համար): Եվ մեղադրյալը՝ Իոսիֆ Բրոդսկին, հաւկանալի է, թ. օր.-ի ծանրությունը զարգ իր վրա արտախվեց Արխանգելսկի մարզ: Նրան իրենց դատավարության տակ առան Աննա Ախմատովան, Կ. Չուկովսկին, Ս. Սարգսյան, Լ. Չուկովսկայան, Յ. Վիզդրովյան... Բայց իրեն ո՞վ էին, զննելով կոմպուտի շրջկոնքի հրահանգի լին, այլ «ընդամենը»... գրականության մարդիկ»—

Իւր Ետիկ փոխվում են բանահրապարակությունները, եւ մենք ժամանակի փորձիկ մի դատուհան ենք գտնում անցած դաժանությունների մասին խոսելու համար, հույս ունենալով, որ մարդկությունը երբեք իման իրեն կփրկի: Այսուհի Երազանուվ աղում են բանաստեղծները եւ իրենց կանոնը փորձաքար դարձնելով, ուղղողություն են ճանայողության երեխությունը՝ Վերուժական, ինչու իշխան է մարդարեական: Եվ գուցե իրենց մարգարեարյուն է եղել ընդամենը 56 տարի աղրած Խոսկի Բրոդսկու ամեն մի խումը: Դեռևս 1962-ին, 22-ամյա լենինցրադցին բոլորին ասում եր, որ աւս, անչափ աւս կուգեր լինել Վենետիկում: Նոյն Բրոդսկին 1967-ին իր բանաստեղծություններից մեկում գրում է. «Քաղաքն եմ լուս, ինչպես Թեսեւսն իր լարիինքուս /Մինուավորսին բռնելով այնտեղ, որ զարցահոտի...»: Ունակ գրում է (1969-ին). «Մարտեն այս ժամանակի /Մրմաններով սեր միահյուսված է /ժամանակներին, որ համընդհանուր իրենց կուրությամբ /Ըփորում էին օրորոցներից ընկողությին ու ընկող օրովագերին...»:

Սովետական իշխանությունն ան-
լավ ուսադիր է ասվող ու գրվո-
ամբ մի խոսի նկատմամբ, որովհե-
տեւ վերեների ենասենյակում գոն-
գրագետ մարդկանց էին նստեցում
ու ամեն մի խոս արժեուրվում է-
համարդես բանաստեղծականը՝ Եր-
մագքարեացի և Հանաստեղծ

Ու եթէ կենսագրական մի փաստը վիրտուալ վերհիշել, աղայ ասենք, որ Նորեյան մրցանակի դափնեկիր հոսոյիք Բրոդսկին մահացավ 1996-ին, Կենտեղիկում, այս բաղադրում, որտեղ տարհներ շարունակ երազել են:

ինել, քայլ միայն լինել:

Բրողսկին կյանքը լի նկարագրել, փաստերը (անզամ՝ անծնական փաստերը) գրականություն լի դարձել: Նա բանաստեղծ էր այսդիսի խնալ քան լանելու համար: Խորեցան Մրցանակն ստանալիս ասաց. «Բանաստեղծություն գրողը գրում է, որովհետեւ լեզուն նրան հույսում կամ դարձապես թելադրում է հաջորդ տողը: Բանաստեղծությունն սկսելով, դուեց, որդես կանոն, զգիշի ինչով կավարտվի ու երեսն շափազանց զարմացած է մնում նրանից, ինչ ստացվում է, անի որ հաճախ ստացվում է ավելի լավ, ան նա դատկերացնում էր: Եթեն դա էլ այն դահն է, երբ լեզվի ադազան տեղապորվում է նրա ներկայի մեջ: Գոյություն ունի, ինչուն զիտեն, ծանաչողության երեւ մերոդ. վերլուծական, ինտուիշիվ եայն մերոդը, որից օգտվում էին աստվածանշյան մարգարեները հայտնության: Պոեզիան գրականության մյուս տեսակներից տարբեկում է նրանով, որ միաժամանակ օգտվում է երեւից էլ (գերազանցադիս հակվելով երկրորդին եւ երրորդին), անի որ երեւն էլ տրված եւ մասն մեռ ու երեւն էլ առաջա

մեկ հանգի օգնությամբ քանաստղություն գրողին հաջողվում է հայտնվել այնտեղ, որտեղ մինչ այդու ով ով չի եղել, եւ հնարավոր է՝ ավելի հեռուն, քան ինը կցանկանար: Քանաստղություն գրողն է նախ եւ առաջ, որովհետեւ քանաստղելը գիտակցության, մշակողության, աշխարհընկալման մի ահօնի արագացուցիչ է: Այդ արագացումը մեկ անգամ փորձելով, մարդն այնու ի վիճակի չէր հրաժարվելու վործի կրկնությունից, նա կախվածության մեջ է ընկնում այդ որոշեսից, ինչորեւ կախվածության մեջ են ընկնում թմրանյութե-

Պերսու Պերսովյանի արվեստը ծնվում է խորն աղբումներից, կյանքի, ծնմարտության դասկերացումների մի զարմանալի տարղունակ խսացումից: Սա ստեղծագործող անհատի մի նախնական որակ է, որն իննանգուիք, ցանկացած իրադրության մեջ փոխզգիռում չընդունող բնագործության տե նկարչին ակաման ննանեցնում է այն եղակի արվեստագետներին, որոնց համար ստեղծագործելը, նկարելը ոչ թե մասնագիտություն է, այլ ճակատագիր ի վերուս հաստաված: Ճնարավոր է, որ նման զնահատականը հնչի որդես չափազանցույուն, հնարավոր է, որովհետեւ եթե

Ընան ծեւով որպակավորեն տակավին երիտասարդ, դեռևս ստեղծագործական մեծ ճանադարիի առաջին բայլերն անող նկարչին, աղա ինչ դեմք է ասեմ ճանաչված, տաղանդավոր արվեստագետների մասին, որոնց հայ կերպարվեստում իրենց մնայուն, ինքնաշիդ հետին են բողել: Սակայն խոսս վերաբերում է Պետրոս Պետրոսյանի ընավորությանը, խոտոռող ընդգծված նրա հոգեւոր ծիգին սկզբից եւեթ շխտուրվող իրեն բաժին ընկած ճանադարիից, որին էլ այն լինի անհարթ, դժվարին ու տանջալից: Իսկ նրա ճանադարիը իսկամբեւ

- Դուք առ աշխատավոր լուսաւոյս այդտիսին է, այդտիսին եւ սկզբից, եթք, ընած թե արքուն, մշտական գուստ եւ իր միակ հարազաների մոր եւ Իրոջ անձնազոհ նվիրումը, իր նկամամբ նրանց անսահման սերն ու գորովանը, ծանր օրերի հոգսից ու անդուր աշխատանից նրանց հոգնած հայացի մեջ ծպարած հավաք լուսուն: Նրանց ընորութիւն եւ որ պետք

Խորաց տասը շնորհիք եր, որ գորգ-
գայուն աղազա նկարիչը կարողա-
ցավ հաղթահարել շատ դժվարու-
թյուններ, կարողացավ դիմակայիլ
սին, կեղծիին եւ, որդես հասուցում
այդ մեծ սիրո եւ նվիրումի, գՏնել, բա-
ցահայտել արվեստագետի իր ճշմար-
տությունը:

Երբ ես առաջին անգամ հանդիպեցի Երան, նա արդեն ստղծել է «Ցուր հիշողություն» նկարը: Ոչ մի խթեհզմ, ոչ մի իննարավ ոճավորում, ամեն ինչ այնքան դարձ է, ցավեցնելու չափ-այնքան ռուափելի, որ մի դահ վերաբերեցի անցած մուր ու ցուր ծմբոների սարսափելի ուժը, վերաբերեցի ու զգացի, որ ին առ-

Մարիսից ավելին է պետք երդի ավերակներում

Խաշազում են ու օս-ես խայլերով դուրս
գալիս մատուցի լիասկանալով՝ ինչ բռղե-
ցի այնտեղ եւ ինչ են տանում ինձ հետ...
...Գումա եւ սրբակայր, զիտես, թե ինչու,
քայց դուրս են գալիս ականա մոռացած այ-
ցին նոյատակն ու դատարկ հոգով խայլում
դեմի աշխարհին։ Խոսք»

ԱՌԱՋԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏՈՎԱԾՈՒՅԹ

«67 ակնքար»

Ենական պատճենները
առաջին անգամ հայոց ազգի կողմէն հայտնաբերվել են 1830 թ.

ՀՅ Մշակույթի, Երիտասարդության հարցերի եւ սպորտային աշխարհագործության ցուցաբառական հունիսի 5-ին տեղի ունեցած «67 ակնքարթ» գեղարվեստական եւ սեղործային լուսանկարների ցուցահանդեսը՝ Կազմակերպության ՀՅ Մշակույթի զարգացման բարեգործական հիմնարանը եւ Երևանի մենաժողովների համալսարանը։ Լուսակարների հեղինակները մենաժողովների համալսարանի ժողովակայի ֆակուլտետի ուսանողներն են։ Դեռարական էր տեսնել կյանքն աղազա ժուռնալիստների սերով։ Ժուռնալիստի աշխարհով որսված այս ակնքարթների հասարակությանն են հաղորդում կյանքի իրական դակերներն ու գուները։

Ավել սյուներն ու խոյակները վեր դեմք եւկին կարկառած, խորհրդավոր մի աղորդ են ասես սփռում, լուս ու աճուուկ աղորդ... Քաղաքի տեղակած փլվածներում անզամ սրբալայր շի կորցրել իր տեղն ու դերը: Լուավորչի հին եկեղեցուց մի կիսամասը, ավել դատ է մնացել որ եթե տեղամասին անծանոր մեկը տեսն, մը սովորական փլվածի ուժից համարե: Դիմին է Երեխ գյուղերի Հնաբերդի, Դիմինի և Կերի Մրաւասի համան կենցրոնում գտնվելով հողաբույս դարձած Դիմին խաղաք կարծեալ դարսով լինի: 1820-ական թթ.-ից, մեծ մասամբ Պարսկասանից գաղքած հայ ընտանիքների ու գեղաստանների նախահայրեց (նուանց հետ գաղքած են նաև ասորիներ եղիներ) հաստավեցին հինավորց Խաղաք ու պահպանին:

**Աղոքելու համար խոսից ավելին է պետ
ավին բերդի ավերակներում**

• Աղոստական ապերականություն

ნიცვან თარებულების ობიექტების სისტემის, ხოლო ამ მასში განვითარება ასეთი კონკრეტური მართვის სისტემა.

ից այս կամ այլուր ազդով առաջ այսպիս հայա-
լից այս լույս աշխարհ եկավ: Դենք մեծ
հողաբրից ներթե, որտեղ եղել է բազավորա-
նիս ողաբար, գործուն է մի բանական,
ուր կարող ես տեսնել ողովումների ժամանակ
հայտնաբերված զանազան գտածոներ, զեն-
թե, կահ-կարասի, հայութամյակների դրո-
մը՝ ժաման ու փոփոխ ներծծած անեղու ի-
րե՛ եւամի թե Մամե խոսել կարողանային,

ինչե՞ր, ինչե՞ր կուտասնեին...
Բանիցո ցանկացել եմ աղորել, բայց ան-
վերջ, աշխարհիկ հոռուկութեած խանճարել ու
աղավաղել են աղորիս: Բարկուրյունս զս-
դել են միայն այն բանի համար, որ սրբա-
վայր է եղել գտնվածն տեղը: Այս խորհրդա-

